

Sprawozdanie z działalności fundacji

za rok 2020

Zachowano numerację z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 maja 2001 r. w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 36).

Pouczenie co do sposobu wypełniania sprawozdania:

- Formularz należy wypełnić w języku polskim, czytelnie, na maszynie, komputerowo lub ręcznie.
- Sprawozdanie należy wypełnić wyłącznie w białych pustych polach.
- W przypadku pól, które nie dotyczą danego sprawozdania, należy wpisać „nie dotyczy” albo wstawić pojedynczy znak myślnika (-).
- We wszystkich wypełnianych polach, w których występuje możliwość wyboru, należy wstawić X w jednym odpowiednim kwadracie.

1. Dane rejestracyjne fundacji

Nazwa fundacji	Informacyjne Biuro Białoruś w Fokusie		
Siedziba i adres fundacji	00-021 Warszawa, ul. Chmielna 15/204		
Aktualny adres do korespondencji	00-021 Warszawa, ul. Chmielna 15/204		
Adres poczty elektronicznej	office@solidarityby.eu		
REGON	142852411		
Data wpisu w KRS	16.03.2011 r.	Nr KRS	0000380958
Dane członków zarządu fundacji (wg aktualnego wpisu w KRS)	Imię i nazwisko		Pełniona funkcja
	YULIYA SLUTSKAYA		PREZES ZARZĄDU FUNDACJI
	Natalia Belikova		Członkini zarządu
	Fiodar Maslennikau		Członek zarządu
Określenie celów statutowych fundacji (ze statutu)	1) Stworzenie i rozwijanie w Warszawie międzynarodowego centrum organizującego i koordynującego współpracę pomiędzy organizacjami demokratycznymi. 2) Podtrzymywanie zainteresowania opinii publicznej tym, co się dzieje na Białorusi. 3) Informowanie społeczeństwa, przedstawicieli władz państw i struktur Unii Europejskiej o wydarzeniach, mających miejsce na Białorusi. 4) Informowanie społeczeństwa białoruskiego o sytuacji panującej w Republice Białorusi. 5) Informowanie społeczeństwa białoruskiego o wydarzeniach mających miejsce w Unii Europejskiej. 6) Angażowanie się oraz zapraszanie do wspólnego działania osób i organizacji, stawiających sobie za cel: - promowanie wysokich standardów zawodowych przedstawicieli mediów społecznościowych i pomoc w ich wdrażaniu; - zwiększenie poziomu umiejętności korzystania z mediów wśród studentów, uczniów, innych osób; - stworzenie platformy dla białoruskich i zagranicznych dziennikarzy, a także innych osób w ramach spotkań i wymiany doświadczeniem; - stworzenie warunków do interakcji mediów i organów państwowych, stowarzyszeń publicznych, przedstawicieli biznesu i innych społeczności; - tworzenie możliwości współpracy białoruskich i zagranicznych przedstawicieli mediów społecznościowych, organizacji non-profit, biznesmenów oraz innych podmiotów; - poszerzanie możliwości rozpowszechniania informacji społecznych, kulturalnych i publicznych.		

2. Charakterystyka działalności fundacji w okresie sprawozdawczym

Działanie 1 – Produkcja cotygodniowych komentarzy analitycznych „Białoruś w fokusie”, mających na celu zwiększenie świadomości na temat wydarzeń politycznych na Białorusi

Nasz cotygodniowy newsletter publikowany jest od 2011 roku. Komentarze analityczne dotyczą wydarzeń społeczno-politycznych i ekonomicznych na Białorusi i są przygotowywane w języku rosyjskim i angielskim. Na dzień dzisiejszy docierają one tylko w formie mailowej do ok. 4000 odbiorców rosyjskojęzycznych oraz ponad 3500 angielskojęzycznych. W bazie mailingowej znajdują się m.in. pracownicy polskiego korpusu dyplomatycznego, Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych, Fundacji Solidarności Międzynarodowej, Fundacji im. Stefana Batorego, Ośrodka Studiów Wschodnich, ambasad krajów członkowskich Unii Europejskiej w Warszawie, czy polskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

„Białoruś w fokusie” analizuje najważniejsze białoruskie trendy polityczne i skierowane są do decydentów, polityków, dziennikarzy i ekspertów, którzy zdalnie monitorują sytuację w sąsiednim kraju. Teksty analityczne są przygotowywane przez sieć ekspertów mieszkających w różnych regionach Białorusi i specjalizujących się w różnych dziedzinach przez nas analizowanych (wielu wśród nich jest powiązanych ze strukturami rządowymi lub ma dostęp do informacji „zakulisowych”), a ich praca koordynowana jest przez zespół pracujący z Warszawy.

Raz w tygodniu nasze komentarze są publikowane na stronie internetowej Informacyjnego Biura Białoruś w Fokusie <http://belarusinfocus.info/> w otwartym dostępie.

Komentarze dotyczą następujących kwestii: klasy rządzącej, bezpieczeństwa, społeczeństwa i partii, stosunków Białorusi z Zachodem oraz relacji białorusko-rosyjskich. Przez większość 2020 roku analityka zawierała dodatkowo rozdział – Kampania wyborcza, w której omawiane były kwestie związane z białoruskimi wyborami prezydenckimi.

Rosyjskojęzyczna wersja newslettera jest rozsyłana do białoruskich urzędników, by umożliwić im dostęp do alternatywnego źródła informacji. Informacyjne Biuro Białoruś w Fokusie dociera również do decydentów z krajów ościennych, dostarczając im informacje o sytuacji politycznej na Białorusi, które mogą wykorzystać w swojej codziennej pracy.

Działanie 2 – Rozwój białoruskiego Press Clubu

Białoruski Press Club (PCB) powstał w czerwcu 2011 roku. Do 2014 roku jego działania odbywały się pod patronatem polskiego Press Clubu, członka Międzynarodowego Stowarzyszenia Klubów Prasy. W momencie usamodzielnienia się PCB również uzyskało członkostwo w stowarzyszeniu.

Zespół Informacyjnego Biura Białoruś w Fokusie koordynuje i zajmuje się administracyjną obsługą działań organizowanych przez PCB z powodu komplikacji związanych z prawem dotyczącym III sektora na Białorusi.

W 2020 roku w ramach białoruskiego Press Clubu podjęliśmy następujące działania:

Działanie 2.1. – Zapewnienie regularnej działalności Press Clubu

a. Konferencje prasowe, prezentacje, okrągłe stoły, dyskusje

W 2020 roku Press Club Belarus kontynuował swoją pracę jako otwarta przestrzeń do dyskusji, poruszających aktualne tematy – w związku z ogólnoswiatową sytuacją pandemii Covid-19, wiele tematów dotyczyło właśnie tej kwestii. To sprawiło również, że w marcu działalność dyskusyjna organizacji przeniosła się do Internetu, co umożliwiło większym grupom odbiorców uczestniczyć w wydarzeniach. Organizowane dyskusje dotyczyły również kwestii równości płciowej, rynku pracy, praw człowieka i walki z dyskryminacją, ochrony środowiska, aktywizmu i zaangażowania społecznego, sztuki i edukacji.

W trakcie kampanii wyborczej oraz po niej ten format zaczął się cieszyć jeszcze większym zapotrzebowaniem. Press Club Belarus udostępniał swoją platformę dziennikarzom mediów regionalnych, umożliwiając im bezpośrednie kontakty z przedstawicielami sztabów opozycyjnych kandydatów. Ze względów bezpieczeństwa te konkretne wydarzenia były zamknięte i przychodzili na nie dziennikarze, którzy dostali specjalne zaproszenie.

Po wyborach zaczęto organizować spotkania z przedstawicielami organizacji społecznych, czy opozycyjnych ruchów politycznych z zagranicznymi organizacjami oraz dziennikarzami, którzy chcieli otrzymać z pierwszej ręki informacje na temat tego, co dzieje się na Białorusi. Zorganizowaliśmy spotkania m.in. z Radą Koordynacyjną, Swietłaną Cichanowską, Pawłem Łatuszko, inicjatywą "Czestnyie lyudzi", Fundacją kulturowej solidarności, Fundacjami pomocy ofiarom BY_Help i BYSOL, Fundacją medycznej solidarności, Fundacją sportowej solidarności, Inicjatywą ByPOI, skupiającą byłych współpracowników białoruskich służb specjalnych, Narodowym zarządem antykrzysowym.

Press Club również zainicjował i zorganizował konferencję prasową dla zagranicznych dziennikarzy z redaktorami naczelnymi TUT.by, Euroradio, "Silnych nowości" i "Brzeskiej gazety", która była poświęcona represjom wobec niezależnych dziennikarzy i wolności słowa na Białorusi. Również zespół Media IQ wraz z Press Clubem zorganizował konferencję prasową na temat najbardziej widocznych trendów w propagandzie 2020.

Ogółem w 2020 roku Press Club zorganizował 33 konferencje prasowych, okrągłych stołów, prezentacji, dyskusji z rozlicznymi politycznymi i społecznymi inicjatywami i organizacjami, białoruskimi NGO itd. Uczestniczyło w nich ponad 660 osób.

b. MediaTalk

MediaTalki to spotkania przedstawicieli różnych redakcji, na których omawiane są różne kwestie zawodowe, palące dla dziennikarzy w danym momencie. W 2020 roku tematami poruszonymi podczas tego formatu spotkań były emocje w wiadomościach, ryzyka dla mediów przy pracy z tematem koronawirusa, monetyzacja i praca zdalna dziennikarzy, dziennikarstwo polityczne w okresie wyborów oraz User-generated content.

W 2020 roku odbyło się 5 MediaTalków przy udziale 35 prelegentów i ponad 120 uczestników. Każde z tych wydarzeń zostało nagrane, a wideo z nich wraz z materiałami dodatkowymi zostały opublikowane na stronie internetowej Press Clubu. Każdy filmik zyskał co najmniej 100 wyświetleń.

c. „Latająca szkoła”

Doświadczenie 2019 roku sprawiło, że przekształciliśmy format Latających szkół na spotkania z mediami – zrezygnowaliśmy w tym formacie ze spotkań z inicjatywami społecznymi. W ramach tych spotkań odbyło się najbardziej popularne w 2020 roku wydarzenie – Latająca szkoła działów wideo Onliner.by i TUT.by. Zarejestrowało się na nie 225 osób, a w samym wydarzeniu wzięło udział ponad 130 osób. W przestrzeni Press Clubu zabrakło miejsc siedzących. Wideo z tego wydarzenia na portalu YouTube obejrzało ponad 550 widzów. W marcu 2020 roku, gdy Press Club zdecydował się na przejście do działalności online w związku z pandemią koronawirusa, nie udało nam się przekształcić tego formatu na internetowy, ponieważ wymaga on więcej interakcji z audytorium.

Mimo tego, w październiku 2020, gdy chwilowo udało nam się organizować spotkania na żywo, zorganizowaliśmy Latającą szkołę z redakcją projektu Press Clubu Media IQ, który odbył się w formacie hybrydowym. Redakcja opowiedziała o propagandzie w mediach państwowych, wzroście obserwujących, popularnych formatach, reakcjach na treści specjalistyczne. W spotkaniu uczestniczyły 24 osoby, a wideo z wydarzenia zyskało 155 wyświetleń.

d. Kluby ekspercko-analityczne

W 2020 roku Informacyjne Biuro Białoruś w Fokusie wraz z Press Club Belarus, portalem społeczności eksperckiej Białorusi „Nasze mnienie” i Białoruskim instytutem badań strategicznych „BISS” kontynuował pracę nad organizacją klubów ekspercko-analitycznych, w celu dalszej dyskusji na temat polityki wewnętrznej i zewnętrznej kraju przy udziale wiodących ekspertów białoruskich oraz zagranicznych. Tematy spotkań były poświęcone przede wszystkim wyborom prezydenckim. Wzmoczone zainteresowanie zauważyliśmy już przy samym starcie kampanii wyborczej, zarówno ze strony białoruskiej społeczności eksperckiej, jak i korpusów dyplomatycznych, niezależnych białoruskich mediów, korespondentów zagranicznych mediów w Mińsku, ale również szerszego grona odbiorców. Od kwietnia 2020 spotkania te były organizowane na platformie ZOOM, a wideo z nich były publikowane na platformie YouTube. Filmiki te zebrały rekordową ilość wyświetleń, jeżeli chodzi o kanał Press Clubu na portalu. Po wydarzeniach sierpnia 2020 niektóre ze spotkań były tłumaczone symultanicznie na język angielski, żeby informować społeczeństwo międzynarodowe o wydarzeniach odbywających się na Białorusi. Na przestrzeni całego roku odbyło się 18 takich spotkań, w których uczestniczyło w sumie ponad 700 osób.

e. Otwarte wykłady i MasterClassy

W 2020 roku Press Club organizował kolejne wykłady otwarte i master classy, mające na celu rozwój kompetencji białoruskich dziennikarzy i wzmocnienie sektora medialnego, nie wymagając od redakcji finansowych nakładów.

Staraliśmy się, żeby wybierane tematy odpowiadały zapotrzebowaniom rynku, dlatego poruszyliśmy takie kwestie jak dziennikarstwo śledcze, treści wideo, przejście kanałów telewizyjnych na YouTube, praca z danymi, dziennikarstwo w pandemii etc.

Bezpośrednio przed wyborami prezydenckimi w sierpniu 2020 zorganizowaliśmy dwa spotkania mające przygotować dziennikarzy do relacjonowania powyborczych protestów. Pod koniec roku zorganizowaliśmy również przy współpracy z Stockholm School of Economics in Riga oraz Baltic Centre for Media Excellence trzy webinary z psychoterapeutą na temat radzenia sobie z rosnącym stresem i traumatycznymi warunkami pracy w okresie pandemii i socjalno-politycznego kryzysu. W 2020 roku odbyło się 14 wykładów otwartych i master classów, które odwiedziło około 400 osób.

Wszystkie prezentowane materiały były zapisywane na stronie internetowej, relacje z wydarzeń redagowane, montowane i publikowane w formie konspektów, wideofragmentów oraz podcastów, żeby umożliwić szerszemu gronu odbiorców dostęp do treści.

f. Tworzenie i publikacja internetowego „Wideo-studium przypadku” i konspektów lekcji szkoleniowych dla dziennikarzy i specjalistów medialnych

Na przestrzeni całego roku Press Club publikował kolejne unikalne materiały, zorientowane na białoruską społeczność medialną, staraliśmy się również zdobyć nowe grono zagranicznych rosyjskojęzycznych odbiorców. W dalszym ciągu pracowaliśmy nad rozwojem portalu do samodzielnej nauki dla dziennikarzy SOL, którego publikacja jest zaplanowana na 2021 rok. Ogólnie w 2020 roku zostało wypuszczonych 74 wideo-caseów.

W 2020 roku Press Club rozpoczął również publikację podcastów – były to zarówno wykłady wiodących ekspertów, jak i wywiady z medialnymi ekspertami, możliwości i perspektywy w świecie dziennikarskim, osobiste historie dziennikarzy i redaktorów o dziennikarstwie w latach 90-ych itp.

Po wydarzeniach 9 sierpnia 2020 roku rozpoczęliśmy również nowy projekt „Prasa pod presją”, w którym zbieramy świadectwa dziennikarzy, którzy stali się ofiarami represji ze strony reżimu. W sumie w 2020 roku zostało opublikowane 49 podcastów.

Ponad to w związku z zakrojonymi na szeroką skalę represjami wobec niezależnych mediów na Białorusi, publikowaliśmy własne materiały i przedrukowywaliśmy teksty partnerskich mediów, zawierające świadectwa dziennikarzy, którzy zostali zatrzymani, aresztowani i pobici za wypełnianie swoich zawodowych obowiązków.

Razem w dziale „Doświadczenie” na stronie internetowej Press Clubu w 2020 roku zostały opublikowane 133 materiały.

Najpopularniejszymi materiałami na stronie Press Clubu w 2020 roku były następujące publikacje: PDF-wersje gazet, które mają problemy z drukiem i dystrybucją (130308 odsłon); Jak określić położenie na podstawie

fotografii, wykorzystując otwarte źródła (10416 odsłon); „Tak, sprzedajemy emocje”. Latająca szkoła działów wideo TUT.by i Onliner.by (1987 odsłon); Atak na Press Club. Co wiemy na 24 grudnia? (1738 odsłon); UWAGA, GRANTY! (1651 odsłon).

Najpopularniejsze edukacyjne wideo na kanale YouTube w 2020 roku: Instrumenty do wyszukiwania informacji w darknecie – Andrei Soshnikov i Svetlana Reiter (1012 odsłon); Czym jest darknet – Andrei Soshnikov i Svetlana Reiter (938 odsłon); Co można znaleźć w darknecie – Andrei Soshnikov i Svetlana Reiter (608 odsłon); „Tak, sprzedajemy emocje”. Latająca szkoła działów wideo TUT.by i Onliner.by (556 odsłon); Stabilność psychologiczna w czasie kryzysu. Webinar z psychoterapeutą Tarasem Ivaschenko (497 odsłon).

Najpopularniejsze podcasty na SoundCloud w 2020 roku: Czym jest darknet i dlaczego jest potrzebny dziennikarzom? Wykład dziennikarzy BBC Svetlany Reiter i Andreia Soshnikova (436 odsłuchań); Jak jest zbudowany ekosystem Onliner. Nikolai Kozlovich – o rozwoju projektu i jego unikalności (367 odsłuchań); Sajmon Ostrovski: „Temat Białorusi jako jedyny przebija się przez szkwał zainteresowania pandemią i wyborami prezydenckimi w USA” (330 odsłuchań); „Myśl studencka” i rozwój niezależnych mediów na Białorusi. Press-historia z Iriną Widanową – CityDog.by (303 odsłuchań); Jak działa zachodnie dziennikarstwo? Wykład Katii Gorchinskiej (289 odsłuchań).

g. Wystawa „Białoruskie dziennikarstwo – fokus na przyszłość”

W 2020 roku doroczna wystawa medialna Informacyjnego Biura Białoruś w Fokusie oraz Press Clubu Belarus była poświęcona temu, jak media, technologie, idee, projekty i osoby, którą mogą nas popchnąć do przodu, splatają się ze sobą. Przyjmowaliśmy zgłoszenia pojedynczych materiałów oraz serii wszelkich form i gatunków, zrobionych z wykorzystaniem multimediiów, opublikowane w 2019 roku w białoruskich mediach (gazetach, magazynach, programach telewizyjnych, portalach, blogach itd.). Wybór prac odbywał się na podstawie regulaminu. Wernisaż wystawy odbył 4 marca w przestrzeni Press Clubu w Mińsku. W wystawie wzięły udział 23 projekty, które zostały przedstawione w rozlicznych formatach: design projektów, zdjęć, instalacji, banerów i innych. Na stronie internetowej Press Clubu został opublikowany fotoreportaż z otwarcia. Został także przygotowany oraz opublikowany wirtualny 3D spacer po wystawie na stronie internetowej organizacji oraz Facebooku. Zaplanowane oprowadzanie po wystawie z kuratorem nie odbyło się ze względu na pandemię koronawirusa i decyzję Press Clubu o przeniesieniu działalności organizacji do internetu.

h. Śniadania medialne

W 2020 roku w Press Clubie odbyły się dwa śniadania medialne. Pierwsze z nich zorganizował projekt realizacji niekomercyjnych miejskich projektów i inicjatyw „Dbam”, kolejne Media Akademia Press Clubu, która poświęciła wydarzenie rozpoczęciu działalności szkoły i przedstawieniu swojej oferty redaktorom naczelnym wiodących mediów białoruskich.

i. Psychologiczna grupa wsparcia dla pracowników medialnych

Począwszy od sierpnia 2020 roku dziennikarze oraz osoby związane z mediami zaczęły pracować we wzmożonym stresie. W związku z tym niezbędne stało się zapewnienie im pomocy psychologicznej, żeby uporać się z zaistniałą sytuacją. Ze względów bezpieczeństwa nazwiska uczestników nie są zapisywane, jednak w każdym z nich bierze udział od dwóch do ośmiu osób. Uczestnictwo jest możliwe jedynie przy wcześniejszej rejestracji. Spotkania te odbywają się raz w tygodniu online. W 2020 roku odbyło się 15 takich spotkań.

Działanie 2.2. – Zapewnienie realizacji trwających projektów Press Clubu

a. MediaIQ – projekt Press Clubu dotyczący rozwoju krytycznego myślenia w erze cyfrowej i epoce fake news, składający się z monitoringu mediów, szkoleń z factcheckingu dla dziennikarzy, szkoły umiejętności korzystania z mediów dla uczniów starszych klas i kampanii w mediach społecznościowych

W styczniu 2020 roku zespół redakcji Media IQ zaktualizował metodologię regularnego monitoringu mediów pod kątem spełniania standardów dziennikarskich i manipulowania odbiorcami. W wyniku wprowadzonych zmian zespół rozpoczął zbierać więcej jakościowych materiałów jako dodatek do ilościowych. Obecnie monitoring działa na trzech kierunkach: a) stosowanie dziennikarskich standardów w nowościach; b) propaganda, dezinformacja i manipulacje w materiałach białoruskiej telewizji i mediów online, dotyczących relacji białorusko-rosyjskich, zmian w prawie, istotnych wydarzeń w kraju; c) prokremlowskie narracje w białoruskich mediach. Ilość mediów, uczestniczących w analizie, zwiększyła się do ponad 40, w tym 4 kanałów telewizyjnych i niektórych mediów rosyjskich.

W lutym 2020 odbyła się otwarta prezentacja rezultatów monitoringu za 2019 rok i zaktualizowanej metodologii. Ponad to trzy media zwróciły się do zespołu Media IQ z prośbą przygotowania podobnego monitoringu ich własnych materiałów, ze zwróceniem uwagi na najpoważniejsze naruszenia i z rekomendacjami metod podwyższenia jakości ich materiałów.

Ze względu na szerokie relacjonowanie pandemii koronawirusa i kampanii prezydenckiej w czerwcu 2020 ilość pracy redakcji zwiększyła się czterokrotnie. To sprawiło, że zespół zatrudnił kolejnych czworo dziennikarzy oraz jednego analityka. Z powodu wzrostu zainteresowania zagranicznych odbiorców sytuacją na Białorusi zaczęliśmy także tłumaczyć comiesięczne rezultaty monitoringu na język angielski.

W okresie od stycznia do czerwca 2020 roku przygotowano 30 raportów, w tym 8 w języku angielskim i 6 raportów specjalnych, poświęconych konkretnym tematom.

W sierpniu 2020 roku zostały wprowadzone zmiany w blok monitoringu o manipulacji i propagandzie. Zdecydowano się na rezygnację z monitorowania niezależnych mediów białoruskich i skupienie się na propagandzie i narracji państwowych mediów oraz metodach ich pracy.

Ze względu na stale i dynamicznie zmieniającą się sytuację w kraju zespół Media IQ skoncentrował się na przygotowywaniu sytuacyjnych raportów analitycznych i pogłębionym rozbiórce konkretnych przypadków, analizie narracji i środków propagandy, wykorzystywanych przez białoruskie media państwowe i ich rosyjskie analogi.

Poza tym na Białorusi wzrosło zapotrzebowanie na umiejętność korzystania z mediów, obiektywne i niezmanipulowane informacje. Zmusiło to zespół do wypracowania swoistego cyklicznego rytmu: tygodniowo są publikowane dwa wideo, 2-3 tematyczne analizy i 2-3 sytuacyjne analizy pogłębione, oraz lżejsze treści w postaci cytatów, quizów i memów.

Dzięki temu również do zespołu zwracają się nowi dziennikarze i analitycy, a także konkretne platformy analityczne z propozycjami współpracy.

Zespół Media IQ przy współpracy z 7 redakcjami regionalnymi zorganizował także konkurs „Ćwicz swoje Media IQ”, który pomógł nie tylko na umocnienie więzi z lojalnymi odbiorcami, ale także przyciągnął nowe grono odbiorców.

Ilość unikalnych użytkowników miesięcznie na stronie internetowej Media IQ w 2020 roku wzrosła z 3000 w styczniu do 10000 w grudniu. Obecnie lojalna grupa użytkowników regularnie wracająca do materiałów Media IQ wynosi 3000 osób. Widać również wyraźny wzrost zaangażowania obserwatorów mediów społecznościowych. Wideo o historii białoruskiej biało-czerwono-białej flagi opublikowane we wrześniu zostało obejrzone ponad 52000 raz, zebrało ponad 1500 polubień i 1400 udostępnień. Według naszych ocen od początku roku audytoria Media IQ wzrosła 3,5-krotnie i pod koniec roku wynosiła około 50 000 osób.

W 2020 roku w Mińsku, Grodnie i Bobrujsku odbyła się Szkoła Umiejętności Medialnych dla uczniów starszych klas. Trening dla trenerów oraz pierwsze kilka zajęć szkoły odbyło się do momentu przeniesienia działalności Press Clubu do internetu, w związku z czym uczestnicy i opiekunowie mieli okazję poznać się na żywo. W wyniku szkoły 40 uczniów z powodzeniem zakończyło naukę, a także powstało 20 projektów medialnych.

Na kanwie Szkoły w marcu 2020 powstała młodzieżowa redakcja Media IQ Teens, w której 13 absolwentów programu przygotowuje treści dotyczące umiejętności korzystania z mediów i krytycznego myślenia. Młodzież uczy się dzięki temu dynamiki pracy dziennikarskiej, uczestnictwa w tygodniowych briefingach, wywiązywania się z postawionych zadań, proponowania własnych tematów. Pod koniec 2020 roku ich strona na Instagramie była obserwowana przez 259 osób. Niektóre z ich treści są udostępniane na „dorosłych” grupach w mediach społecznościowych.

Działanie 2.3. – online promocja działalności Press Clubu

Ogłoszenia o wydarzeniach PCB są publikowane na stronie internetowej w postaci zrozumiałego kalendarza u góry strony. Wszystkie informacje o nich są wysyłane także w ramach cotygodniowych newsletterów, na które zapisane na koniec 2020 roku było ponad 5000 unikalnych adresów. Dzięki specjalnie wypracowanemu systemowi rejestracji uczestników na wydarzenia, zajmuje ona zaledwie kilka chwil. Liczba unikalnych odsłon stron internetowych PCB wyniosła ponad 97 000. Najpopularniejszą zakładką na stronie były „Wydarzenia”. Ilość obserwujących na portalu Facebook wyniosła prawie 4000 użytkowników, w grupie na Facebooku – prawie 2000, na Instagramie – około 1700, a na YouTube – 2970 (ponad dziesięciokrotny wzrost).

Działanie 3 – Wspólne aktywności Informacyjnego Biura Białoruś w Fokusie i Press Club Belarus na rzecz nagłośnienia kryzysu społeczno-politycznego na Białorusi

a. „Biała Księga Sprawiedliwości”

W październiku 2020 roku Informacyjne Biuro Białoruś w Fokusie wraz z Press Clubem Belarus, niezależnymi mediami białoruskimi, Białoruskim Stowarzyszeniem Dziennikarzy, niezależną organizacją „Inicjatywa prawna”, Centrum Praw Człowieka „Viesna” stworzyło publikację „Biała księga sprawiedliwości”, na którą składają się świadectwa ofiar protestów pierwszych dni po wyborach prezydenckich na Białorusi z dziesięciu największych mediów ogólnokrajowych oraz kilku mediów lokalnych. Książka została przetłumaczona na język angielski i w obu wersjach językowych – rosyjskiej/białoruskiej oraz angielskiej opublikowana w wersji online i offline.

Organizacje partnerskie Press Clubu przeprowadziły także prezentację książki w rozlicznych miastach Europy. Odbyły się także teatralne odczyty książki w Mińsku, Kijowie, Rydze i Hamburgu.

b. Wystawa „Obudzona Białoruś”

W listopadzie 2020 Informacyjne Biuro Białoruś w Fokusie przy współpracy z Press Clubem Polska i Press Clubem Belarus przy wsparciu Fundacji Solidarności Międzynarodowej zorganizowało wystawę 25 zdjęć wybitnych białoruskich fotografów, pokazujących sceny z białoruskich protestów. W 2020 roku wystawa została zaprezentowana w Warszawie, Wrocławiu i Brnie.

Działanie 4 - Media Akademia Press Clubu i Inkubator Akademii Press Clubu

Między majem i czerwcem 2020 roku odbył się pierwszy semestr Media Akademii Press Clubu. Poprzedzał go Trening dla trenerów, podczas którego osoby prowadzące zajęcia mogły zdobyć dodatkową wiedzę na temat ciekawych form przekazywania swojej wiedzy. W wyniku pierwszego semestru białoruscy i zagraniczni trenerzy Akademii przygotowali 172 materiały edukacyjne, które były zgrupowane w 64 modułach, składających się na 13

kursów. Nauka odbywała się na czterech kierunkach: Mediamanagement – strategia, model biznesowy, zarządzanie; Tworzenie treści; Monetyzacja mediów; Dystrybucja treści.

Trenerzy przeprowadzili 74 webinarów, 6 konsultacji indywidualnych oraz 5 konsultacji dla mediów. W programie wzięło udział 82 studentów z Białorusi, Rosji, Kazachstanu, czy Polski. W związku z kryzysem społeczno-politycznym w kraju drugi semestr Akademii został przeniesiony na wiosnę 2021.

W październiku 2020 roku odbyła się Mediahackathon Media Akademii Press Clubu, w której 15 zespołów przedstawiło 22 projektów medialnych. Przez półtora dnia byli współpracownicy mediów państwowych, dziennikarze mediów niezależnych i początkujący pracownicy mediów pracowali wspólnie nad swoimi pomysłami. W finale przedstawiono ostatecznie 17 projektów. 7 z nich kontynuowało pracę w Inkubatorze Media Akademii Press Clubu. Kilka dodatkowych projektów dostało nagrody specjalne od inwestorów i Press Clubu. Inkubator działał od 9 listopada 2020 roku do 4 marca 2021 roku. Przez ten czas zespoły uczestniczyły w master classach, konsultacjach i korzystały z mentorskiego wsparcia. 5 marca 2021 roku odbyła się ostateczna prezentacja pięciu projektów medialnych, powstałych w ramach Inkubatora.

Działanie 5 - Planowanie strategiczne

W 2020 roku odbyły się dwie sesje strategiczne pracowników Informacyjnego Biura Białoruś w Fokusie oraz Press Clubu Belarus. Pierwsze z nich miało miejsce pod koniec lutego we Lwowie. Było ono poświęcone reorganizacji pracy Press Clubu (w tym jego rozwoju finansowego) w związku z realizacją nowych dużych projektów, przeniesieniem do nowej przestrzeni w Mińsku i odejściem dotychczasowego dyrektora Press Clubu Belarus. Sesja była prowadzona przez dwóch przedstawicieli ukraińskiej organizacji Pro.mova, która specjalizuje się w konsultowaniu organizacji pozarządowych. Treningi trwały przez cztery pełne dni robocze, aktywne uczestnictwo w nich przyjęło 10 pracowników. Drugie spotkanie strategiczne dotyczyło Media Akademii Press Clubu i jej strategii komunikacyjnej. Odbyło się ono w lipcu 2020 pod Mińskiem. Uczestniczyło w nim 6 pracowników Press Clubu oraz 4 trenerów Media Akademii. Facylitatorem spotkania był Sergei Laboda. W wyniku sesji powstały dwie koncepcje komunikacyjne. Odpowiednie przygotowanie strategiczne pozwoliło organizacji na szybkie i sprawne reagowanie, gdy 22 grudnia 2020 roku dyrekcja Press Clubu Belarus została aresztowana i trzeba było zadbać o resztę zespołu.

Opis głównych zdarzeń prawnych w działalności fundacji o skutkach finansowych

W 2020 roku Biuro otrzymało fundusze zasadnicze od:

- Programu Wsparcie Demokracji 2020 oraz pakietu pomocowego Solidarni z Białorusią (Fundacja Solidarności Międzynarodowej, środki Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej) oraz
- Thomson Foundation (środki MSZ Wielkiej Brytanii).
- PACT (USAID)
- Internews.
- Fundacji im. Stefana Batorego.
- The German Marshall Fund of the United States.
- Open Society Institute.
- National Endowment for Democracy.
- Deutsche Welle Academy
- Ambasada Niderlandów w Warszawie (MATRA).
- ZINK NETWORK oraz innych

3. Działalność gospodarcza				
Informacja czy fundacja prowadziła działalność gospodarczą	TAK PROWADZIŁA		NIE PROWADZIŁA	x
Informacja o prowadzonej działalności gospodarczej według wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS				
Nie dotyczy				
4. Odpisy uchwał zarządu fundacji				
Uchwała nr. 1 fundatora Fundacji od 21.12.2020 w sprawie powołania nowych członków Zarządu Fundacji Fiodara Maslennikau oraz Natalię Belikową. Uchwała 1/2020 walnego zgromadzenia Fundatorów Fundacji w sprawie zatwierdzenia Rachunku Wyników za 2019 rok z dnia 23.06.2020.				
5. Informacja o wysokości uzyskanych przychodów fundacji w okresie sprawozdawczym, z wyodrębnieniem ich źródeł				
Wysokość uzyskanych przychodów	Kwota (w podziale na formy płatności)			
	Przelew	Gotówka	Inne (wskazać jakie)	
Ogółem	2 549 433,78 zł			
- ze spadku				
- z zapisu				
- z darowizn				
- środki pochodzące ze źródeł publicznych, w tym:	- z budżetu jst			
	- z budżetu państwa			
- inne (wskazać jakie)	dotacje od organizacji pozarządowych	2 549 433,78 zł		
Informacja o wysokości odpłatnych świadczeń realizowanych przez fundację w ramach celów statutowych (z uwzględnieniem kosztów tych świadczeń)				
Jeżeli działalność gospodarcza była prowadzona				
Wynik finansowy z prowadzonej działalności gospodarczej				
Procentowy stosunek przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z pozostałych źródeł				
6. Informacja o poniesionych kosztach w okresie sprawozdawczym				
	Kwota (w podziale na formy płatności)			
	Przelew	Gotówka	Inne (wskazać jakie)	
Koszty fundacji ogółem	2 549 433,78 zł			
a) koszty realizacji celów statutowych	1 131 542,72 zł			
b) koszty administracyjne				
- czynsz	14 868,49 zł			
- opłaty telefoniczne	8 796,07 zł			

- opłaty pocztowe			
- inne (wskazać jakie)			
c) koszty działalności gospodarczej			
d) pozostałe koszty			
7. Dane wymienione w § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 maja 2001 r. w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 36)			
a) Liczba osób zatrudnionych w fundacji			
<u>Ogółem</u>	6		
<u>Według zajmowanych stanowisk</u>			
Stanowisko	Liczba osób zatrudnionych		
Prezes zarządu Fundacji	1		
Koordinator projektów	5		
<u>Liczba osób zatrudniona wyłącznie w działalności gospodarczej</u>			
Stanowisko	Liczba osób zatrudnionych		
-	-		
b) Łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych przez fundację w okresie sprawozdawczym, z podziałem na			
Wynagrodzenia	157 435,33zł		
Nagrody	-		
Premie	-		
Inne świadczenia	-		
Wynagrodzenia osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej	-		
c) Wysokość rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego łącznie członkom zarządu i innych organów fundacji oraz osobom kierującym wyłącznie działalnością gospodarczą, z podziałem na			
Wynagrodzenia	-		
Nagrody	-		
Premie	-		
Inne świadczenia	-		
d) Wydatki na wynagrodzenia z umów zlecenia			
40 333,28 zł			
e) Udzielone przez fundację pożyczki pieniężne, z podziałem według ich wysokości, ze wskazaniem pożyczkobiorców i warunków przyznania pożyczek oraz z podaniem podstawy statutowej udzielania takich pożyczek			
-			
f) Kwoty zgromadzone na rachunkach płatniczych oraz kwoty zgromadzone w gotówce			
Nazwa banku lub kasy oszczędnościowo-kredytowej	Kwota		
PKO BP	1 551 163,48zł		
Kasa Oszczędnościowa	0 zł		

Kwoty zgromadzone w gotówce		165 840,77zł		
g) Wartość nabytych obligacji oraz wielkość objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek				
-				
h) Nabyte nieruchomości, ich przeznaczenie oraz wysokość kwot wydatkowanych na to nabycie				
-				
i) Nabyte pozostałe środki trwałe				
-				
j) Wartość aktywów i zobowiązań fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzanych dla celów statystycznych				
3256,44 zł				
8. Dane o działalności zleconej fundacji przez podmioty państwowe i samorządowe (usługi, państwowe zadania zlecone i zamówienia publiczne) oraz o wyniku finansowym tej działalności				
-				
9. Informacja o rozliczeniach fundacji z tytułu ciążących zobowiązań podatkowych, a także informacja w sprawie składanych deklaracji podatkowych				
10. Informacja, czy fundacja jest instytucją obowiązaną w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2019 r. poz. 1115, 730, 1520 2088 oraz z 2020 r. poz. 568)	NIE	X	TAK	
11. Informacja o przyjęciu lub dokonaniu przez fundację ustanowioną na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz.U. z 2020 r. poz. 695) płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane, wraz ze wskazaniem daty i kwoty operacji (wypełnić w przypadku zaznaczenia w pkt 10 odpowiedzi „TAK”).				
Data operacji	Kwota operacji			
12. Informacja o przeprowadzanych kontrolach w fundacji				
Informacja, czy w fundacji była przeprowadzona kontrola	NIE	X	TAK	
Wyniki przeprowadzonej kontroli w fundacji (jeśli taka była)				

.....

podpis członka zarządu fundacji*

.....

podpis członka zarządu fundacji*

.....

miejsowość, data

*Podpisy co najmniej dwóch członków zarządu fundacji, jeżeli statut fundacji nie stanowi inaczej.